

بررسی فیلم همکلاسی قدیمی

فیلمی
بامحوریت انتقام

ترگس دهندای

OLD BOY
PARK CHAN-WOOK'S

صفحات باشگاه خوانندگان، ویژه علاقه‌مندان به سینما، نویسندگان و منتقدانی است که از تماشای فیلم‌ها یا سریال‌های لذت برده‌اند و برای معرفی آن به دوستان‌شان هنر هفتم، نام فیلم را همراه با نقد یا حاشیه‌ای بر آن به دفتر ماهنامه ارسال کرده‌اند. در این شماره دو فیلم با معرفی منتقدان کارگاه داستان نویسی «داستان بان» در اختیار ماهنامه صبا قرار گرفته است.

NEON

Oldboy که با عناوین همکلاسی قدیمی، رفیق قدیمی و پیر پسر نیز شناخته می‌شود، یک فیلم معمایی مهیج، روانشناسی و در سبک جدید، محصول سال ۲۰۰۳ کشور کره جنوبی، به کارگردانی پارک چان-ووک و اقتباسی از مجموعه مانگایی ژاپنی به همین نام از گارون تسوجیا است. این فیلم، دومین اثر از سه‌گانه انتقام است که پس از همدردی با آقای انتقام و پیش از بانوی انتقام ساخته شد و داستان آن راجع به ربوده شدن مردی است که بدون اطلاع از نام و هدف ربایند خود، به مدت ۱۵ سال در هتلی زندانی می‌شود.

کارگردان: چان ووک پارک
بازیگران: مین سیک چوی، جی تایی یا
ژانر: درام

محصول: ۲۰۰۳ کره جنوبی
برنده جایزه بزرگ جشنواره کن
تحسین شده توسط هیئت داوران جشنواره کن
و معرفی شده به عنوان یکی از ۱۰ فیلم برتر آسیا در تاریخ سینما

همکلاسی قدیمی (old boy) فیلمی با محوریت انتقام است. این فیلم با انتقام از غیر آغاز و به انتقام از خود ختم می‌شود. نقد این فیلم را با جمله‌ای از داستایوسکی شروع می‌کنیم «اگر پیرسیم که آدمیزاد می‌تواند به همه چیز خوب بگیرد؟! می‌گویم آری ولی نرسید چگونه»
داستان فیلم از این قرار است که مردی

به نام «ا. دای سو» در شب تولد دخترش به صورت مرموز دزدیده می‌شود و در زندانی شبیه به اتاق هتل حبس می‌گردد؛ بدون آنکه هیچ ارتباطی با اجتماع داشته باشد و یا حتی توضیحی درباره علت این مسئله بداند. زندگی در روزهای اول قابل قبول است. تا اینکه «دای سو» دچار افسردگی و روزمرگی می‌شود. او تصمیم به خودکشی می‌گیرد اما ناموفق است.

پس از آن به جای انزوا به تلاش برای آماده سازی جهت انتقام از زندان‌بان خود می‌پردازد. مسئله انتقام در «ا دای سو» شکل می‌گیرد و باریشه یافتن این مسئله انگیزه‌های برای آزادی و رهایی در او ایجاد می‌گردد. این انگیزه طی ۱۵ سال باعث حفظ بقای این مرد می‌شود و در نهایت در یک شب بارانی با برداشتن یک آجر از دیوار زندان به لمس باران که استعاره‌ای از رهایی و آزادی است دست می‌یابد.

در آن شب مرد هیپنوتیزم می‌شود و در بالای یک برج آزاد می‌گردد. در آنجا با مردی که می‌خواهد خودکشی کند روبرو می‌شود و این اولین ارتباط او با جهان بیرون برای تحقق اهداف انگیزه ۱۵ ساله‌اش یعنی انتقام است... و ادامه فیلم در دقایق ابتدایی باعث گیج شدن مخاطب می‌شود. در ابتدا مخاطب با سوال‌هایی زیادی روبرو می‌شود. به طوری که در سکانس ابتدایی به اینکه فیلم را از دقیقه اول می‌دیده‌است؛ شک خواهد کرد.

پس آن با ضرب‌آهنگ تند اتفاقات ۱۵ سال مرد مرور می‌شود. این ضرب‌آهنگ به قدری تند است که برای تحلیل هر سکانس نیاز به بازبینی مجدد پیدا می‌کنید.

فیلم ابتدا مخاطب را در دل اتفاق اصلی می‌برد و در طول فیلم به پاسخ به چرایی‌های ایجاد شده می‌پردازد و در پایان با گره‌گشایی نهایی خاتمه می‌یابد. موضوع اصلی فیلم انتقام است و ساختار داستانی فیلم یادآور تراژدی ادیب شهریار است. فیلم‌نامه از ابتدا تا انتها وفادار بر محوریت موضوع است و تمامی خرده روایت‌های مطرح شده در خدمت محوریت اصلی فیلم‌نامه است.

یکی از نقاط درخشان این فیلم‌نامه مسئله تقابل بین دو شخصیت فیلم ا. دای سو و ووجین است. ا. دای سو به عنوان شخصی که مورد ظلم واقع شده قطب مثبت فیلم تلقی می‌گردد. و در نقطه مقابل او ووجین به عنوان ظالم قطب منفی فیلم معرفی می‌گردد.

در سه چهارم پایانی فیلم پس از پرده برداشتن از گذشته تاریک ا. دای سو. جایگاه او و ووجین عوض می‌شود و در پایان هر دو شخصیت‌های مثبت و منفی به شخصیت‌های خنثی و خاکستری بدل می‌گردد که به نوبه خود باعث شگفتی مخاطب و غیرقابل پیش‌بینی بودن فیلم‌نامه می‌شود.

از جمله مواردی که در لایه پنهانی فیلم‌نامه به آن اشاره می‌گردد مسئله تنهایی انسان مدرن است. که از زمانی که ا. دای سو از زندان آزاد می‌شود مشابه‌هایی چنین از رجم مادر تا لحظه که تصمیم بزرگی که برای ادامه زندگی‌اش می‌گیرد، با او همراه است، حتی این مسئله در زندگی ووجین که در تقابل با ا. دای سو ایفای نقش می‌کند کاملاً مشهود است و در نهایت مسئله تنهایی هر دو شخصیت فیلم را با چاشنی انتقام به نقطه پوچی می‌رساند. فیلم‌برداری این فیلم حالت مستند گونه

فیلم ابتدا مخاطب را در دل اتفاق اصلی می‌برد و در طول فیلم به پاسخ به چرایی‌های ایجاد شده می‌پردازد و در پایان با گره‌گشایی نهایی خاتمه می‌یابد. فیلم‌نامه از ابتدا تا انتها وفادار بر محوریت موضوع است و تمامی خرده روایت‌های مطرح شده در خدمت محوریت اصلی فیلم‌نامه است